

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

DESIRABLE CHARACTERISTICS OF GRADUATES OF THE GRADUATE
DIPLOMA IN TEACHING PROFESSION PROGRAM, VALAYA ALONGKORN
RAJABHAT UNIVERSITY UNDER THE ROYAL PATRONAGE,
PATHUM THANI PROVINCE

กันต์ฤทัย คลังพหล¹ อังคณา กรัณยาธิกุล² ดนุชา สลึงศ์³ เลอลักษณ์ โอทกานนท์⁴ และประพรธน์ พลະชีวะ⁵
Kanreutai Klangphahol¹ Angkana Karanyathikul² Danucha Saleewong³ Lerlak Othakanon⁴
and Prapat Palacheewa⁵

¹⁻⁵คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

¹⁻⁵Faculty of Education, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage, Pathum
Thani Province

E-mail: Kanreutai@vru.ac.th

Received: May 18, 2025
Revised: November 11, 2025
Accepted: December 6, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและสังเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี และ 2) ศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียต่อคุณลักษณะดังกล่าว โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงพรรณนา การสังเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์อ้างอิงจากกรอบแนวคิดหลัก 5 ประการ ได้แก่ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565, Revised Bloom's Taxonomy, ข้อบังคับคุรุสภา พ.ศ. 2556, ปรัชญาและวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย และพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 มาตรฐาน 11 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามความคิดเห็น 20 ข้อ จำแนกตาม 4 ด้านของผลลัพธ์การเรียนรู้ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91 กลุ่มตัวอย่างคือผู้มีส่วนได้เสีย 320 คน ประกอบด้วย ศิษย์ปัจจุบัน ศิษย์เก่า อาจารย์ผู้สอน และผู้ใช้บัณฑิต วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง 4 ด้านที่ได้จากการสังเคราะห์ ได้แก่ (1) ความรู้ทางการศึกษาและศาสตร์การสอน (2) ทักษะการสอนและการสื่อสาร (3) การออกแบบและพัฒนาวัตกรรมการศึกษา และ (4) คุณธรรม จริยธรรม และความเป็นครูมืออาชีพ 2) กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียมีระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตในทุกด้านอยู่ในระดับ “มาก”

ถึง “มากที่สุด” โดยเฉพาะด้านคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นครูมืออาชีพ ได้รับค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.57) รองลงมาคือ ด้านความรู้ (4.45) ทักษะการสอน (4.44) และการออกแบบนวัตกรรม (4.34) ตามลำดับ ผลการวิจัยสะท้อนว่ากรอบคุณลักษณะที่หลักสูตรกำหนดไว้มีความเหมาะสม ครอบคลุม และสอดคล้องกับความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย ตลอดจนสามารถใช้เป็นแนวทางพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพต่อไป

คำสำคัญ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู

ABSTRACT

This research aimed to (1) study and synthesize the desirable characteristics of graduates based on the expected learning outcomes of the Graduate Diploma Program in Teaching Profession, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage, Pathum Thani Province, and (2) investigate the stakeholders' opinions toward these characteristics. The research employed a descriptive research design. The synthesis of the desirable graduate characteristics was based on five key conceptual frameworks: (1) the Thai Qualifications Framework for Higher Education (2022), (2) Revised Bloom's Taxonomy, (3) Teachers Council of Thailand Regulation (2013), (4) the University's philosophy and vision, and (5) Section 11 of the Higher Education Act (2019).

The research instrument was a 20-item questionnaire measuring opinions on four domains of learning outcomes, with Index of Item-Objective Congruence indices ranged from 0.67 to 1.00 and a reliability coefficient of .91. The sample consisted of 320 stakeholders, including current students, alumni, lecturers, and employers of graduates. Data were analyzed using content analysis and descriptive statistics, namely mean and standard deviation. The findings revealed that: 1) The four domains of expected learning outcomes synthesized were: (1) Knowledge in education and pedagogy, (2) Teaching and communication skills, (3) Educational innovation design and development, and (4) Morality, ethics, and professional teacher identity. 2) Stakeholders' opinions toward the desirable characteristics of graduates in all domains were at a high to the highest level. The highest mean score was found in morality, ethics, and professional teacher identity (Mean = 4.57), followed by knowledge (4.45), teaching skills (4.44), and innovation design (4.34), respectively. The results indicated that the framework of desirable graduate characteristics prescribed in the curriculum is appropriate, comprehensive, and consistent with stakeholders' expectations, and can serve as a guideline for further curriculum quality enhancement.

Keywords

Desirable Characteristics, Graduate Diploma Program, Teaching Profession

ความสำคัญของปัญหา

ในยุคของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านสังคม เทคโนโลยี และกระบวนการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยในฐานะสถาบันอุดมศึกษาผู้ผลิตบัณฑิตครูจำเป็นต้องพัฒนาและประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตให้สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตและมาตรฐานวิชาชีพครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ซึ่งเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนให้พร้อมประกอบวิชาชีพครูภายในระยะเวลาจำกัด ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 (Office of the Higher Education Commission, 2022) ได้กำหนดกรอบผลลัพธ์การเรียนรู้ของบัณฑิตในระดับอุดมศึกษาไว้ 4 ด้านหลัก ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) จริยธรรม (Ethics) และ ลักษณะบุคคล (Character) ซึ่งเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตให้สามารถปฏิบัติงานในบริบทอาชีพและสังคมได้อย่างเหมาะสม ในระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตควรมีรายละเอียดของผลลัพธ์การเรียนรู้ คือ 1) ความรู้ (Knowledge) ความรู้ที่จำเป็นและเพียงพอ ต่อการนำไปปฏิบัติ ต่อยอด ความรู้ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่เพื่อพัฒนาวิชาชีพ 2) ทักษะ (Skills) 2.1 ทักษะการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยตนเองในการปฏิบัติ และการปรับปรุงพัฒนางาน ให้มีความเป็นมืออาชีพ 2.2 ทักษะด้านดิจิทัล 3) จริยธรรม (Ethics) พฤติกรรมหรือการกระทำระดับบุคคลที่สะท้อนถึงความเป็นผู้มีคุณธรรม ศีลธรรม และจรรยาบรรณ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมและส่วนตนทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น และ 4) ลักษณะบุคคล (Character) หมายถึง บุคลิกภาพ ลักษณะนิสัย ค่านิยมที่สะท้อนคุณลักษณะเฉพาะศาสตร์ วิชาชีพ และสถาบัน โดยพัฒนาผ่านการเรียนรู้ และการฝึกประสบการณ์จากหลักสูตร ให้มีความเหมาะสมกับแต่ละระดับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (Office of the Higher Education Commission, 2022) ขณะเดียวกันพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2562 (Royal Thai Government Gazette, 2019) มาตรา 11 กำหนดให้จัดทำแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศเพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาในส่วนของผลิตและพัฒนา กำลังคนให้มีทั้งปริมาณและคุณภาพที่เพียงพอ ทั้งในมิติของสมรรถนะอันเกิดจากความรู้ความเชี่ยวชาญ ในศาสตร์แขนงต่าง ๆ และในมิติของคุณธรรมจริยธรรม อันเป็นประเด็นสำคัญในลำดับต้น ๆ ที่นโยบายของรัฐบาลและแผนยุทธศาสตร์ในทุกระดับได้ให้ความสำคัญกำหนดให้จำเป็นต้องเร่งพัฒนา เพื่อเป็นรากฐานในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้จึงควรมีการวางแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อการผลิตและพัฒนากำลังคนทั้งในระบบ (Aged Group) และนอกระบบ อุดมศึกษา (Non-Aged Group) ให้มีความชัดเจน โดยต้องสอดคล้องและสามารถตอบสนองต่อเป้าหมายของการพัฒนาตามที่แผนยุทธศาสตร์และนโยบายในทุกระดับ โดยกำหนดบนพื้นฐานของความเหมาะสมกับการพัฒนาในแต่ละกลุ่มและช่วงวัยให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดช่วงชีวิต (Lifelong Learning) อย่างมีคุณภาพ แผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. 2564 – 2570 (Royal Thai Government Gazette, 2019) จัดทำขึ้นภายใต้วิสัยทัศน์ “อุดมศึกษาสร้างคน สร้างปัญญา เพื่อพัฒนาสังคมไทยอย่างยั่งยืน” โดยเน้นใน 3 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1. พัฒนาศักยภาพผล

เฉพาะ (Capacity Building) 2. ส่งเสริมระบบนิเวศน์วิจัยอุดมศึกษา (Research Ecosystem Building) 3. จัดระบบอุดมศึกษาใหม่ (Higher Education Transformation) ให้คนไทยเป็นคนดี เก่ง มีทักษะแห่งอนาคต โดยเฉพาะงานด้านพัฒนาการศึกษาทุกระดับ

ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีปรัชญาว่า “วิชาการเด่น เน้นคุณธรรม นำท้องถิ่นพัฒนา ก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี” โดยมีวิสัยทัศน์เป็น “มหาวิทยาลัยแห่งความร่วมมือที่ขับเคลื่อนด้วยศาสตร์พระราชาสู่คลังปัญญาเพื่อการพัฒนาการศึกษา ชุมชน และสังคมอย่างยั่งยืน” และพันธกิจของมหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้น 1. จัดการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย อย่างมีมาตรฐานเป็นไปตามความต้องการในการพัฒนาประเทศ และผลิตบัณฑิตให้มีคุณค่าต่อสังคม และ 2. ผลิตและพัฒนาผลงานวิจัย นวัตกรรม งานวิชาการรับใช้สังคม และงานสร้างสรรค์ที่เป็นที่ยอมรับและเกิดประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม (Valaya Alongkorn Rajabhat University under Royal Patronage, 2024)

ส่วนข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 (Teachers Council, 2019, 2024) ได้ระบุชัดเจน “มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับความรู้ และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ หรือการจัดการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา รวมทั้งผู้ต้องการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีเพียงพอที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพได้ โดยมีมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ (ก) มาตรฐานความรู้ ต้องมีความรอบรู้และเข้าใจในเรื่อง (ข) มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ สอดคล้องกับ Tinnagorn & Tuntiwong (2022) ยังชี้ให้เห็นว่า การผลิตครูในปัจจุบันควรมุ่งเน้นไปที่การสร้างสมรรถนะในมิติที่หลากหลาย ทั้งด้านความรู้ ทักษะการจัดการเรียนรู้ นวัตกรรม และคุณลักษณะภายในของความเป็นครู ซึ่งจำเป็นต้องพัฒนาผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่บูรณาการทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

เห็นได้ว่าแม้หลักสูตรจะมีการกำหนดกรอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้แล้ว แต่ยังคงขาดการยืนยันเชิงประจักษ์จากความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น นักศึกษาปัจจุบัน ศิษย์เก่า อาจารย์ผู้สอน ผู้ใช้บัณฑิต และบุคลากรทางการศึกษา ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงให้ความสำคัญในการศึกษา และสังเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ ตลอดจนสำรวจระดับความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อยืนยันความเหมาะสมของกรอบคุณลักษณะดังกล่าวกับบริบทของการผลิตครู และนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพและตอบสนองต่อสังคมอย่างแท้จริง

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตจากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังควรมีลักษณะอย่างไร

2. ผู้มีส่วนได้เสียมีความคิดเห็นอย่างไรต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง จากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาและสังเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของบัณฑิตหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของบัณฑิตหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิดและสังเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามผลลัพธ์การเรียนรู้จากแนวคิดหลัก 5 ประการ ได้แก่ 1. ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่องรายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 (Office of the Higher Education Commission, 2022) 2. Revised Bloom's Taxonomy (Anderson & Krathwohl, 2001) 3. ข้อบังคับคุรุสภา พ.ศ. 2562 (Teachers Council, 2019) 4. ปรัชญา วิสัยทัศน์ และพันธกิจของมหาวิทยาลัย (Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage (2024) 5. พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 มาตรา 11 (Royal Thai Government Gazette, 2019) เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางเบื้องต้นในการจัดทำกรอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ขั้นตอนที่ 2 การจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้วิจัยดำเนินการจัดสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา จำนวน 5 ท่าน ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตครู ผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า เพื่อร่วมกันพิจารณาและตรวจสอบความเหมาะสมของคุณลักษณะที่ได้จากการสังเคราะห์ ตลอดจนข้อเสนอแนะในการพัฒนาประเด็นสำหรับใช้สร้างแบบสอบถามเพื่อยืนยันคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของบัณฑิตวิชาชีพครู

ขั้นตอนที่ 3 สร้างแบบสอบถามจากข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้จัดสร้างแบบสอบถามเพื่อวัดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตตามผลลัพธ์การเรียนรู้ ประกอบด้วยมาตรวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 และดำเนินการทดลองใช้ (try out) จากกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.91 และปรับปรุงก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง

ขั้นตอนที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์กับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย จำนวน 320 คน ได้แก่ 1. นักศึกษาปัจจุบันของหลักสูตร ปีการศึกษา 2567 2. ศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษา 3. อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร 4. ผู้ใช้บัณฑิต (ผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูพี่เลี้ยง)

ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลจากแบบสอบถามได้นำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง และใช้ผลการวิเคราะห์เพื่อยืนยันความสอดคล้องและความเหมาะสมของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตตามผลลัพธ์การเรียนรู้

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาและสังเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ตารางที่ 1 ผลการสังเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของบัณฑิตหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู	แนวคิดที่ 1: ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา (2565)	แนวคิดที่ 2: Revised Bloom's Taxonomy	แนวคิดที่ 3: ข้อบังคับคุรุสภา พ.ศ.2562	แนวคิดที่ 4: ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ มหาวิทยาลัย	แนวคิดที่ 5: พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 มาตรา 11
1. อธิบายความรู้ ทักษะทางการศึกษา ศาสตร์การสอนที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในสถานการณ์จริงโดยเชื่อมโยงความรู้ได้อย่างเป็นระบบ	ด้านความรู้ (Knowledge) ความรู้ที่จำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติต่อยอด ความรู้ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่เพื่อพัฒนาวิชาชีพ	Bloom: Cognitive Domain เข้าใจ (Understanding),	มาตรฐานความรู้	ปรัชญา / วิสัยทัศน์ “วิชาการเด่น” (ปรัชญา)- “คลังปัญญา เพื่อการพัฒนาการศึกษา” (วิสัยทัศน์)	ความรู้ และการเชื่อมโยงความรู้ (บูรณาการ) ซึ่งตรงตามองค์ประกอบแรกของมาตรา 11
2. ประยุกต์ใช้ทักษะการสอนและทักษะการสื่อสารเพื่อจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ด้านทักษะ (Skills) ทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองในการปฏิบัติ	Bloom: Cognitive Domain นำไปใช้ (Applying)	มาตรฐานความรู้	พันธกิจ (ข้อ 1) ผลิตบัณฑิตให้มีคุณค่าต่อสังคม	ทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต/การประกอบอาชีพครู

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของบัณฑิตหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู	แนวคิดที่ 1: ประกาศ คณะกรรมการ มาตรฐานการ อุดมศึกษา (2565)	แนวคิดที่ 2: Revised Bloom's Taxonomy	แนวคิดที่ 3: ข้อบังคับ คุรุสภา พ.ศ.2562	แนวคิดที่ 4: ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ มหาวิทยาลัย	แนวคิดที่ 5: พระราช บัญญัติการ อุดมศึกษา พ.ศ. 2562 มาตรา 11
3. ออกแบบ กระบวนการเรียน การสอนและพัฒนา นวัตกรรมเพื่อ แก้ปัญหาการเรียนรู้ ได้	ด้านทักษะ (Skills) ๑. ทักษะการ เรียนรู้ การเรียนรู้ ด้วยตนเองในการ ปฏิบัติ และ การ ปรับปรุงพัฒนา งาน ให้มีความเป็น มืออาชีพ	Bloom: Cognitive Domain สร้างสรรค์ (Creating),	มาตรฐาน ความรู้	พันธกิจ (ข้อ 2) ผลิตและพัฒนา นวัตกรรม และ งานสร้างสรรค์	การนำความรู้ ไปสู่การปฏิบัติ/ สร้างสรรค์
4. แสดงออกใน ความเป็นครูที่ดี มี จรรยาบรรณวิชาชีพ ครู มุ่งมั่นพัฒนา ตัวเองให้เป็นครูมืออาชีพ ทำงาน ร่วมกับคนในสังคม และชุมชนได้	จริยธรรม (Ethics) และ ลักษณะบุคคล (Character)	Bloom: Affective Domain (Characterization Internalizing)	มาตรฐานการ ปฏิบัติงานของ ผู้ประกอบ วิชาชีพครู	ปรัชญา / “เน้น คุณธรรม” (ปรัชญา)- วิสัยทัศน์ / “ร่วมมือ- ขับเคลื่อนเพื่อ การพัฒนา การศึกษาสู่ ชุมชน”	เป้าหมายหลัก ของมาตรา 11

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของบัณฑิต สามารถเชื่อมโยงกับกรอบแนวคิดหลัก 4 องค์ประกอบได้อย่างชัดเจน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของบัณฑิตหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูด้าน 1) อธิบาย ความรู้ ทฤษฎีทางการศึกษา ศาสตร์การสอนที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ในสถานการณ์จริงโดยเชื่อมโยงความรู้ได้อย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับแนวคิดด้าน "ความรู้ (Knowledge)" จากมาตรฐานคุณวุฒิ พ.ศ. 2565 ซึ่งเน้นความรู้ที่สามารถนำไปใช้และเชื่อมโยง เพื่อพัฒนาวิชาชีพ เชื่อมโยงกับ Revised Bloom's Taxonomy ในระดับ “ความเข้าใจ (Understanding)” ตรงกับ “มาตรฐานความรู้” ตามข้อบังคับคุรุสภา และสอดคล้องกับ “วิชาการ เต็ม” (ปรัชญา) และ “คลังปัญญาเพื่อการพัฒนาการศึกษา” (วิสัยทัศน์) ของมหาวิทยาลัย VRU และเป็นความรู้ และการเชื่อมโยงความรู้ (บูรณาการ) ซึ่งตรงตามองค์ประกอบแรกของมาตรา 11

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของบัณฑิตหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูด้าน 2) ประยุกต์ใช้ทักษะการสอนและทักษะการสื่อสารเพื่อจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดด้าน "ทักษะ (Skills)" โดยเฉพาะทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองในการปฏิบัติ

เชื่อมโยงกับ Revised Bloom's Taxonomy ในระดับ “นำไปใช้ (Applying)” ตรงกับมาตรฐานความรู้ของครูสภา สนับสนุนพันธกิจของมหาวิทยาลัย VRU ด้าน “ผลิตบัณฑิตให้มีคุณค่าต่อสังคม” และเป็นทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต/การประกอบอาชีพครูตามมาตรา 11

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของบัณฑิตหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูด้าน 3) ออกแบบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับ “ทักษะ (Skills)” ที่เน้นการปรับปรุงพัฒนางานให้มีความเป็นมืออาชีพเชื่อมโยงกับระดับ “สร้างสรรค์ (Creating)” ตาม Revised Bloom's Taxonomy ตรงกับมาตรฐานความรู้ด้านการพัฒนานวัตกรรม สนับสนุนพันธกิจข้อ 2 ของมหาวิทยาลัย VRU “พัฒนานวัตกรรม และงานสร้างสรรค์” และเป็น การนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติ/สร้างสรรค์ ตามมาตรา 11

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของบัณฑิตหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูด้าน 4) แสดงออกในความเป็นครูที่ดี มีจรรยาบรรณวิชาชีพครู มุ่งมั่นพัฒนาตัวเองให้เป็นครูมืออาชีพ ทำงานร่วมกับคนในสังคมและชุมชนได้ สอดคล้องกับ “จริยธรรม (Ethics)” และ “ลักษณะบุคคล (Character)” ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ เชื่อมโยงกับ Affective Domain ของ Revised Bloom's Taxonomy ระดับ “การซึมซับคุณค่า (Characterization/Internalizing)” ตรงกับ “มาตรฐาน การปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพครู” สะท้อนปรัชญาของมหาวิทยาลัยที่ “เน้นคุณธรรม” และ วิสัยทัศน์ที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนการศึกษาเพื่อชุมชน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของมาตรา 11

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของบัณฑิตตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูมหาวิทยาลัย ราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตตามผลลัพธ์ การเรียนรู้ที่คาดหวัง จำแนกตามรายชื่อ และรายด้าน

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง	\bar{x}	SD	ระดับความคิดเห็น
1) ความรู้และความเข้าใจในศาสตร์ทางการศึกษา	4.45	0.61	มาก
1. มีความรู้เกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีทางการศึกษาที่จำเป็นต่อการเป็นครู	4.45	0.69	มาก
2. สามารถอธิบายแนวคิดและหลักสูตรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการสอนในระดับต่าง ๆ ได้	4.36	0.72	มาก
3. สามารถนำความรู้ทางจิตวิทยาการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้	4.49	0.65	มาก
4. สามารถเชื่อมโยงความรู้ด้านการศึกษาเข้ากับการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม	4.49	0.69	มาก
5. มีความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของครูในระบบการศึกษาไทยและสากล	4.48	0.67	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
2) ทักษะการสอนและการจัดการเรียนรู้	4.44	0.60	มาก
6. สามารถใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน	4.43	0.67	มาก
7. สามารถสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจได้อย่างชัดเจน	4.43	0.68	มาก
8. มีทักษะการออกแบบแผนการสอนที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน	4.38	0.71	มาก
9. สามารถใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้	4.47	0.68	มาก
10. สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน	4.48	0.66	มาก
3) การออกแบบและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา	4.34	0.64	มาก
11. มีความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ	4.34	0.68	มาก
12. สามารถพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการสอนที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน	4.36	0.69	มาก
13. สามารถวิเคราะห์ปัญหาทางการเรียนรู้และนำเสนอนวัตกรรมที่ช่วยแก้ปัญหาได้	4.33	0.73	มาก
14. มีความสามารถในการประเมินและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนตามหลักฐานเชิงประจักษ์	4.32	0.75	มาก
15. สามารถใช้ข้อมูลและผลการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้	4.34	0.72	มาก
4) คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู	4.57	0.58	มากที่สุด
16. มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่และปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	4.58	0.63	มากที่สุด
17. มีความมุ่งมั่นพัฒนาตนเองเพื่อเป็นครูมืออาชีพ	4.59	0.61	มากที่สุด
18. สามารถทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานและบุคลากรทางการศึกษาได้ดี	4.61	0.62	มากที่สุด
19. สามารถทำงานร่วมกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.55	0.66	มากที่สุด
20. มีความเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน ทั้งในด้านพฤติกรรมและคุณธรรม	4.53	0.64	มากที่สุด
รวมทั้งหมด	4.45	0.55	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังโดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ “มาก” ($\bar{X} = 4.45$, $SD = 0.55$) เมื่อ จำแนกตามด้านของผลลัพธ์การเรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน ด้านที่ได้รับ ค่าเฉลี่ย

สูงที่สุดคือด้านที่ 4 คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู ($\bar{X} = 4.57$, $SD = 0.58$) รองลงมาคือด้านความรู้และความเข้าใจในศาสตร์ทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.45$, $SD = 0.61$) ทักษะการสอนและการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.44$, $SD = 0.60$) และการออกแบบและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.34$, $SD = 0.64$) ตามลำดับ

ในด้านความรู้และความเข้าใจในศาสตร์ทางการศึกษา ข้อที่ได้คะแนนสูงสุด ได้แก่ “สามารถนำความรู้ทางจิตวิทยาการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้” ($\bar{X} = 4.49$, $SD = 0.65$, $SD = 0.69$) และ “สามารถเชื่อมโยงความรู้ด้านการศึกษาเข้ากับการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม” ด้านที่ 2 ทักษะการสอนและการจัดการเรียนรู้ ข้อที่ได้คะแนนสูงสุด ได้แก่ “สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน” ($\bar{X} = 4.48$, $SD = 0.66$) ด้านที่ 3 การออกแบบและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ข้อที่ได้คะแนนสูงสุด ได้แก่ “สามารถพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการสอนที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน” ($\bar{X} = 4.36$, $SD = 0.69$) ด้านที่ 4 คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู ข้อที่ได้คะแนนสูงสุด ได้แก่ “สามารถทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานและบุคลากรทางการศึกษาได้ดี” ($\bar{X} = 4.61$, $SD = 0.62$)

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง จำแนกตามผู้มีส่วนได้เสีย

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง		ผู้มีส่วนได้เสีย				
		ศิษย์เก่า (n=100)	ศิษย์ปัจจุบัน (n=100)	ผู้ใช้บัณฑิต (n=100)	อาจารย์ผู้สอน (n=20)	รวม (n=320)
1	\bar{X}	4.41	4.50	4.45	4.40	4.45
	SD	0.71	0.58	0.58	0.40	0.61
2	\bar{X}	4.39	4.48	4.42	4.15	4.42
	SD	0.70	0.56	0.58	0.73	0.63
3	\bar{X}	4.35	4.37	4.29	4.03	4.32
	SD	0.70	0.61	0.64	0.52	0.65
4	\bar{X}	4.50	4.63	4.59	4.35	4.56
	SD	0.69	0.55	0.51	0.59	0.59
รวม	\bar{X}	4.41	4.50	4.44	4.23	4.44
	SD	0.64	0.53	0.51	0.45	0.56

จากตารางที่ 3 ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของบัณฑิต จำแนกตามกลุ่มศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน ผู้ใช้บัณฑิต และอาจารย์ผู้สอน พบว่า โดยรวม ทุกกลุ่มเห็นด้วยกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังอยู่ในระดับ “มาก” ($\bar{X} = 4.41$, $SD = 0.64$)

เมื่อจำแนกตามผู้มีส่วนได้เสีย พบว่า กลุ่มศิษย์ปัจจุบันมีความคิดเห็นเฉลี่ยรวมสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, $SD = 0.58$) รองลงมาคือ ผู้ใช้บัณฑิต ($\bar{X} = 4.44$, $SD = 0.51$) และศิษย์เก่า ($\bar{X} = 4.41$, $SD = 0.64$) ตามลำดับ โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของบัณฑิต อยู่ในระดับมาก พอ ๆ กัน ในกลุ่มอาจารย์ผู้สอนมีค่าส่วนเบี่ยงเบนน้อยที่สุด ($SD = 0.45$) และมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$)

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังด้านที่ 1 ความรู้ทางการศึกษาและศาสตร์การสอนมีค่าเฉลี่ยรวมความคิดเห็นเท่ากับ 4.45 โดย กลุ่มศิษย์ปัจจุบันมีความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, $SD = 0.58$) ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังด้านที่ 2 ทักษะการสอนและการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยรวมความคิดเห็นเท่ากับ 4.42 โดยกลุ่มศิษย์ปัจจุบันมีความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, $SD = 0.56$) ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังด้านที่ 3 การออกแบบการเรียนการสอนและการพัฒนานวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยรวมความคิดเห็นเท่ากับ 4.32 โดยกลุ่มศิษย์ปัจจุบันมีความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, $SD = 0.61$) และผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังด้านที่ 4 คุณธรรม จริยธรรม และความเป็นครูมืออาชีพเป็นด้านที่ได้รับ ค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, $SD = 0.59$) โดยกลุ่มศิษย์ปัจจุบันและผู้ใช้บัณฑิตมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เท่ากับ ($\bar{X} = 4.63$, $SD = 0.59$, ($\bar{X} = 4.59$, $SD = 0.59$) ตามลำดับ

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเด็นหลักตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการสังเคราะห์จากแนวคิดหลัก 5 ประการ ได้แก่ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565, Revised Bloom's Taxonomy, ข้อบังคับคุรุสภา พ.ศ. 2556, ปรัชญาและวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย และพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 แสดงให้เห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสามารถจัดจำแนกออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ (1) ความรู้ทางการศึกษา (2) ทักษะการสอน (3) การออกแบบนวัตกรรม และ (4) คุณธรรมและความเป็นครูมืออาชีพ การออกแบบผลลัพธ์การเรียนรู้ทั้ง 4 ด้านดังกล่าวมีความครบถ้วนในมิติต่าง ๆ ได้แก่ พุทธิพิสัย (Cognitive domain), จิตพิสัย (Affective domain) และทักษะพิสัย (Psychomotor domain) ซึ่งสอดคล้องกับกรอบการเรียนรู้ของ Bloom และแนวนโยบายระดับชาติ ทำให้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าวมีความเหมาะสมและสามารถเป็นกรอบอ้างอิงในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินสมรรถนะของบัณฑิตในอนาคตได้ และสอดคล้องกรอบสมรรถนะครู (Teacher Competence Framework) ของยุโรปที่กำหนด 4 ด้านสำคัญ ได้แก่ Knowledge, Skills, Attitudes, และ Values ซึ่งตรงกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังทั้ง 4 ด้านในงานวิจัยนี้ และ สอดคล้องกับ Shulman (1986) เสนอว่าครูที่มีคุณภาพจำเป็นต้องมี องค์ความรู้ที่บูรณาการระหว่างเนื้อหา (Content Knowledge) กับวิธีการสอน (Pedagogy) ซึ่งสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านที่ 1 และ 2 ของงานวิจัยนี้ ที่เน้นความรู้ทาง

การศึกษาและทักษะการจัดการเรียนรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chuchuo et al. (2022) ที่พัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยมีมาตรฐานความรู้และ มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วย การปฏิบัติหน้าที่ครู การจัดการเรียนรู้ เป็นตัวบ่งชี้สมรรถนะมีความจำเป็นต่อการพัฒนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย จำนวน 320 คน ได้แก่ ศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน อาจารย์ผู้สอน และผู้ใช้บัณฑิต พบว่า ทุกกลุ่มมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ “มาก” ถึง “มากที่สุด” โดยเฉพาะด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู ได้รับค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.57) แสดงให้เห็นว่าความคาดหวังต่อจรรยาบรรณและความเป็นครูมืออาชีพยังคงเป็นหัวใจสำคัญในการประเมินสมรรถนะบัณฑิต ซึ่งสอดคล้องกับ Zhou & Brown (2015) เน้นว่าการพัฒนาครูมืออาชีพต้อง บูรณาการทั้งทฤษฎี จริยธรรม และการสะท้อนตนเอง (Reflective Practice) เพื่อให้เกิดความตระหนักรู้และเติบโตอย่างต่อเนื่องในวิชาชีพ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sasithorn Soparat et al. (2022) ที่ศึกษาการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร พบว่า อาจารย์ผู้สอน ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษา ประเมินสมรรถนะด้านการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครูมีค่าคะแนนสูงที่สุด ในขณะที่ด้านการออกแบบนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหา (PLO3) ได้รับคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่นเล็กน้อยในทุกกลุ่ม แม้อยู่ในระดับ “มาก” สะท้อนถึงความจำเป็นในการพัฒนาเสริมด้านการคิดสร้างสรรค์และการประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์จริง นอกจากนี้ กลุ่มอาจารย์ผู้สอนมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำที่สุดในทุกด้าน แสดงถึงความเห็นที่สอดคล้องกันมากที่สุด ขณะที่กลุ่มศิษย์ปัจจุบันมีระดับความคิดเห็นโดยรวมสูงที่สุด แสดงถึงความพึงพอใจและการรับรู้เชิงบวกต่อคุณลักษณะที่ได้รับจากหลักสูตร ผลการวิเคราะห์นี้จึงชี้ให้เห็นว่า คุณลักษณะที่หลักสูตรกำหนดไว้มีความเหมาะสมและได้รับการยอมรับจากกลุ่มผู้เกี่ยวข้องในระดับสูง โดยเฉพาะในด้านจริยธรรม วิชาชีพ และควรใช้ข้อมูลเหล่านี้ เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรให้เข้มข้นมากขึ้น ในด้านนวัตกรรมและการแก้ปัญหาเชิงระบบ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ควรนำผลการสังเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตตามผลลัพธ์การเรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน เป็นแนวทางในการทบทวนและปรับปรุงผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูควรพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงทฤษฎีกับสถานการณ์จริง เช่น case-based learning และการจำลองสถานการณ์ในห้องเรียน
3. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูจัดกิจกรรมฝึกปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนจริงอย่างหลากหลาย พร้อมทั้งใช้เครื่องมือสะท้อนผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารและการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม

4. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูเสริมกระบวนการคิดวิเคราะห์เชิงระบบ โดยการใช้ project-based learning หรือ problem-based learning เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนา นวัตกรรมการเรียนรู้

5. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูควรพัฒนากิจกรรมสร้างจิตสำนึกวิชาชีพครู เช่น การฝึกสะท้อนตนเอง การทำจิตอาสา และเวิร์กช็อปด้านจรรยาบรรณครู

6. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ควรส่งเสริม กิจกรรมเสริมหลักสูตร (co-curricular) ที่เชื่อมโยงกับผลลัพธ์การเรียนรู้ เช่น ชุมชนวิชาการ กิจกรรมบริการวิชาการ หรือโครงการบูรณาการ กับชุมชน

7. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูควรพัฒนาระบบ ประเมินคุณลักษณะรายบุคคล อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนในแต่ละด้านได้ตลอดหลักสูตร

8. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูควรใช้ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียเป็นฐานข้อมูล สำหรับการประกันคุณภาพหลักสูตร โดยเฉพาะความเห็นของผู้ใช้บัณฑิตและศิษย์เก่า ซึ่งสะท้อน ความพร้อมของบัณฑิตในการทำงาน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรขยายกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมสถาบันการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน หรือ แต่ละ ภูมิภาค เพื่อสะท้อนความแตกต่างเชิงบริบทของการจัดการเรียนการสอนในแต่ละมหาวิทยาลัย

2. ควรใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงปริมาณและ เชิงคุณภาพที่สามารถมองเห็นภาพรวมและรายละเอียดเชิงลึกของงานวิจัยที่ศึกษาคูณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของบัณฑิตได้ชัดเจนและลุ่มลึกมากขึ้น

References

- Anderson, L. W. & Krathwohl, D. R. (Eds.). (2001). *A taxonomy for learning, teaching, and assessing: A revision of Bloom's taxonomy of educational objectives*. Longman.
- Chuchuoy, K., Srirama, S. & Noichun, N. (2022). The development of teacher professional competency assessment form for students of the Faculty of Education, Suan Sunanha Rajabhat University. *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 7(1), 139–148.
- Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation. (2021). *The higher education plan for the production and development of the national workforce, B.E. 2564–2570 (2021–2027): Full version*. Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation. <https://www.mhesi.go.th>
- Office of the Higher Education Commission. (2022). *Details of learning outcomes according to the Higher Education Qualification Standards 2022*. Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation.

- Royal Thai Government Gazette. (2019). *Act on the Administration of the Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation B.E. 2562 (2019)*. Volume 136, Part 47 K, pp. 1–15. <https://www.ratchakitcha.soc.go.th>
- Soparat, S., Pornsima, D., Jamrassri, P. & Naksa-ard, C. (2022). Assessment of graduate diploma students on teacher professional competency in Phranakhon Rajabhat University. *Journal of Educational Research and Innovation Phranakhon Rajabhat University*. 2(1), 91-105. <https://shorturl.asia/KW1La>
- Shulman, L. S. (1986). Those who understand: Knowledge growth in teaching. *Educational Researcher*. 15(2), 4–14. <https://doi.org/10.3102/0013189X015002004>
- Teachers Council of Thailand. (2019, 2024). *Teachers Council regulations on professional standards*. Royal Gazette. <https://www.ksp.or.th/ksp2018/content/view.php?mid=15&did=219>
- Tinnagorn, K. & Tuntiwong, S. (2022). Teacher attributes for the 21st century: An integrated approach. *Journal of Education and Innovation*. 15(3), 120–134.
- Valaya Alongkorn Rajabhat University under Royal Patronage. (2024). *Philosophy, Vision, Mission*. <https://www.vru.ac.th/philosophy-vision-mission>
- Zhou, M. & Brown, D. (2015). *Educational learning theories: 2nd edition*. Education Open Textbooks. <https://oer.galileo.usg.edu/education-textbooks/1/>